

Ülkemizde Görülen İklim Tipleri

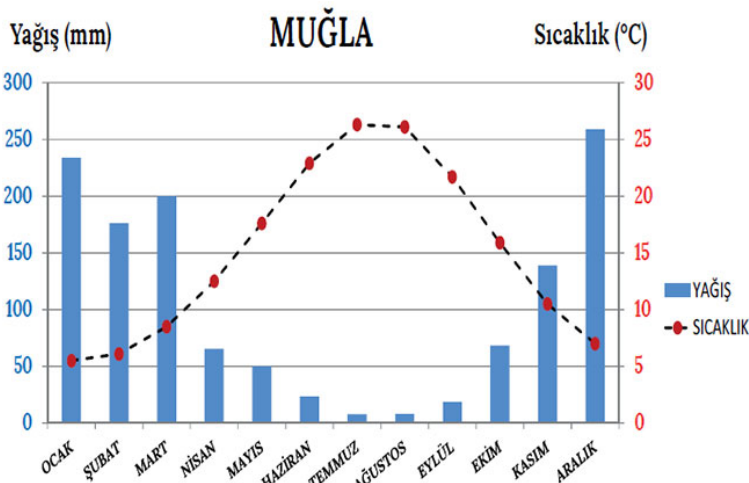
Ülkemiz, mutlak konumu itibarıyla Akdeniz iklim kuşağı içinde yer alır. Bu kuşakta olmasına rağmen kısa mesafelerde yükseltinin çok fazla değişmesi, denizellik-karasallık ve dağların uzanış doğrultusu gibi faktörlerin etkisi ile ülkemizde çeşitli iklim tipleri ortaya çıkmıştır. Fakat yukarıdaki faktörlerin etkisiyle bu iklimlerin içinde geçiş iklimleri de oluşmuştur. Örneğin İç Batı Anadolu'da (Uşak, Afyon ve Kütahya), yer yer Akdeniz ikliminin özellikleri hissedilirken yükselti ve karasallığın etkisiyle karasal iklim özellikleri de kendini gösterir. Sonuç olarak, ülkemizde iklimler sınıflandırılırken kesin sınırlar çizmek mümkün değildir. İklimler arası geçiş dereceli gerçekleşmektedir. **Akdeniz** ve **Karadeniz iklimi** ile **karasal iklim**, ülkemizde etkili olan üç büyük iklim tipidir.

Ülkemizin iklim tipleri haritası (Izıbrak, R., 2001)

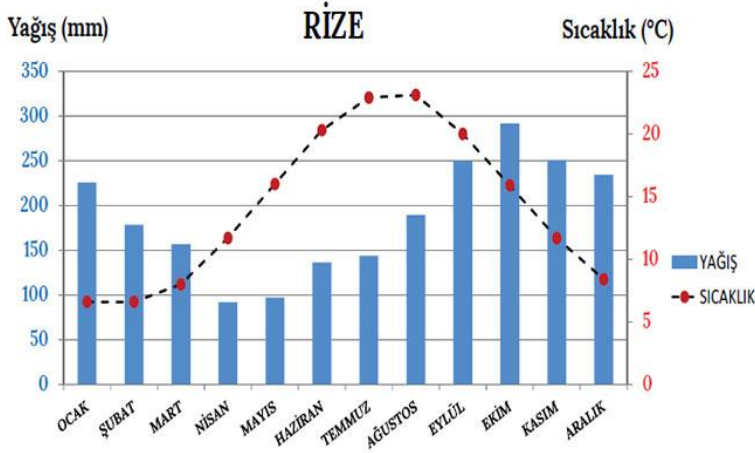
Akdeniz İklimi

- Bu iklim, Akdeniz ve Batı Anadolu kıyılarında belirgin olarak görülür. Ayrıca Marmara Denizi kıyıları, İç Batı Anadolu, Göller Yöresi ve Güneydoğu Anadolu'nun batısında da bu iklimin özellikleri hissedilmektedir.
- Yazlar oldukça sıcak, kurak ve uzun; kışlar ise ılık, yağışlı ve kısa sürer. Bu iklimin tipik olarak görüldüğü Akdeniz kıyılarında don olayı az görülür. Marmara kıyılarına doğru enlemin, iç kesimlere doğru da yükselti ve karasallığın etkisi ile yazlar daha serin, kışlar daha soğuk geçer ve yaz kuraklığı daha az hissedilir.

Karadeniz İklimi

- Yağış rejimi nispeten düzenlidir. Yazlar serin, kışlar ılıktır. En fazla yağış sonbahar, en az ise ilkbaharda düşer.
- Karadeniz kıyılarında etkili olan bu iklim, yeryüzü şekillerinin özelliklerine göre iç kesimlere sokulabilmektedir. Örneğin Doğu ve Batı Karadeniz’de dar bir kıyı şeridinde görülen bu iklimin etkileri Orta Karadeniz’de iç kesimlere kadar sokulabilmektedir.
- Karadeniz’den esen rüzgârların, denize paralel uzanan dağlara temas edip yükselmesi ile oluşan yamaç yağışları bu iklimin karakterini belirler. Bu nedenle her mevsim yağışlı olan bu iklimde günlük ve yıllık sıcaklık farkları azdır. Ülkemizde en fazla yağışlar bu iklimin etkili olduğu yerlerde görülür.

Karasal İklim

- Ülkemizde yeryüzü şekilleri ve yükseltinin etkisine bağlı olarak denizellik, iç kesimlere yeterince sokulamamaktadır.
- Bunun bir sonucu olarak iç kesimlerde günlük ve yıllık sıcaklık farklarının fazla, kışların uzun ve soğuk, yazların ise sıcak ve kurak olduğu karasal iklim özellikleri hüküm sürmektedir.
- Yükseltinin arttığı alanlarda yaz süreleri kısa, don olayları daha fazladır.
- Özellikle Kuzeydoğu Anadolu, bu yönüyle ülkemizde yıllık ortalama sıcaklıkların en düşük olduğu yerdir. İç kesimlerde ilkbahar mevsiminde yaşanan hava koşulları burada yaz mevsiminde görülür.

